

Det var en af Aarsagerne til, at der ikke skabtes Ro. Men dernæst var der det, at der ikke skiftedes Ledelse. Jeg tror, at det var netop den sidste Omstændighed, der gjorde Banken mest Skade. Den offentlige Mening var nu en Gang indstillet paa ikke mere at ville yde denne Ledelse Tiltro, og det nyttede selvfølgelig ikke, at man prøvede paa at udfordre den offentlige Mening i dette Forhold, at man prøvede paa ved en Erklæring at vildlede den, at bibringe den en tryggere Opfattelse; man var nu en Gang blevet opskræmt, fordi det i saa vid Udstrækning vidstes, hvorledes Bankens virkelige Forhold maatte ligge. Selve Børsen var i dette Tilfælde en Vejviser; der noteredes Papirerne dagligt, og enhver kunde se, at det Spil, der fandt Sted der, eller den Tovtrækning, der fandt Sted om at holde Aktierne oppe eller trykke dem ned, nødvendigvis var et Udslag af, at der var noget galt paa Færde.

Det Communiqué, der udsendtes i Juli Maaned, var altsaa ikke rigtigt. Det var en urigtig Erklæring, der blev givet overfor Offentligheden, det var en vildledende Erklæring. Nu siger man ganske vist, at Erklæringen var formet saaledes, at hvis man vilde læse meget nøjagtigt efter, kunde man faa et andet Resultat ud af den end det, den almindelige Læser har faaet. Ja, men er nu det at sige, at der i en Erklæring er saadanne Finesser, at den kan forstaas paa to Maader, et Forsvar, man kan møde med? Den skulde jo være en klar Vejledning for Befolkningen og ikke et spidsfindigt Forsøg paa at vildlede den. Og den var i sin Opstilling og hele sin Form vildledende. Som Følge af den Erklæring er Forholdet blevet dette, at en hel Del af Landmandsbankens Aktionærer har beholdt deres Aktier i Tillid til, at de var den Kurs værd, de noteredes til paa det paagældende Tidspunkt. Jeg skal i og for sig ikke beklage, at de ikke er kommet af med dem, for hvis de havde solgt dem til andre, var disse andre jo blevet narret. Det skal jeg ikke opholde mig ved, men jeg vil hævde i al Almindelighed, at det er ganske forkasteligt, at Nationalbanken og faktisk dermed ogsaa Regeringen har kunnet indlade sig paa noget saadant som det, her er Tale om.

Hvis Ordningen med disse 30 Millioner nu var blevet effektiv, saa havde, saaledes som Opgørelsen nu endelig foreligger for os, Nationalbanken sat samtlige sine 30 Mill. Kr. over Styr. Der havde

ikke været saa megen Værdi tilbage for dem, som det Papir var værd, som Forskrivningen stod paa. Men nu er der jo truffet en anden Ordning, hvorved de 30 Mill. Kr. i Stedet for at være en Reservekapital bag Aktiekapitalen bliver en Del af en Præferenceaktiekapital. Hvorledes det har været muligt at faa dette Forhold tilvejebragt, har jeg ikke fuld Oplysning om. Jeg vil tro, at det kan lade sig gøre i et Udvalg, som jeg gaar ud fra vil blive nedsat, at skaffe yderligere Oplysning om dette Forhold og i øvrigt om alle de Forhold, der vedrører denne Sag.

Denne ulyksalige Ordning, som man traf i Juli Maaned, havde endnu en Følge, som har vist sig at være ret skæbnesvanger, og som jeg synes er af den Beskaffenhed, at den i ikke ringe Grad har kompromitteret Nationalbanken yderligere. Da det efter Ordningen i Juli viste sig, at man ikke kunde skaffe Ro om Banken og dermed heller ikke Tillid til den, saa prøvede man paa ved kunstige Midler at holde Aktiernes Kurs oppe. Det har længe været en offentlig Hemmelighed, at det ikke var Køb og Salg i al Almindelighed, der fandt Sted paa Børsen, naar der handlede med Landmandsbankaktier, og at den Kurs, disse Aktier noteredes til paa Børsen, aldeles ikke var et Udtryk for, hvad man praktisk vurderede dem til, men Aktierne blev opkøbt af et Konsortium, og man sagde, at dette Konsortium i Virkeligheden paa en maskeret Maade var selve Nationalbanken (Afbrydelse: Landmandsbanken). Nej, man sagde ikke, at det var Landmandsbanken, men det er Gang paa Gang sagt, at det er Nationalbanken, der faktisk har købt Landmandsbankens Aktier op paa Børsen. At det ikke er helt korrekt, er en anden Sag. Men det er aldeles uomtvisteligt, at Nationalbanken har støttet et Konsortium, som har opkøbt Aktierne. Det er det faktiske Forhold, og det er mig ufatteligt, hvordan Nationalbanken overhovedet har kunnet indlade sig paa noget saadant, at et Aktieselskab dannes alene med dette for Øje: at opkøbe Landmandsbankens Aktier, og skaffer sig Midler til dette Opkøb ved at laane i Nationalbanken. Jeg mener, det er en saa direkte Omgaaen af selve Bankloven, at der ikke kan være Tvivl om, at det er strafskyldigt. Ifølge Bankloven maa en Bank ikke opkøbe mere end en vis Procent, 10 Procent, af sin Aktiemængde. Det kan paa ingen Maade fortolkes saaledes, at den paagældende Bank kan financiere et Selskab, som opkøber